

SPRAWOZDANIA I MATERIAŁY

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI NAUKOWO-DYDAKTYCZNEJ INSTYTUTU TEOLOGICZNEGO W TARNOWIE

ZA ROK AKADEMICKI 1998/1999

1. Nasza Uczelnia teologiczna, agregowana do Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, prowadziła działalność naukowo-dydaktyczną w dwóch cyklach: magisterskim – dla kandydatów do kapłaństwa w Wyższym Seminarium Duchownym oraz dla studentów świeckich i osób zakonnych; i licencjackim – dla duchownych i świeckich.

2. Naczelną władzą kolegią IT jest Rada Naukowa, którą tworzą samodzielni pracownicy nauki, rektor i prorektor IT, ponadto rektor i prorektor Seminarium Duchownego, dyrektor administracyjny oraz dwaj przedstawiciele nauczycieli akademickich nie będących samodzielnymi pracownikami nauki.

3. W roku sprawozdawczym Instytut Teologiczny w Tarnowie zatrudniał na stałe 55 nauczycieli akademickich, w tym 10 samodzielnych pracowników nauki (4 profesorów i 1 docent i 5 doktorów habilitowanych), 38 doktorów, 4 licencjatów i 3 magistrów. Ponadto zajęcia zlecone prowadzili pracownicy nauki z KUL, ATK w Warszawie, z IT w Rzeszowie, z UJ i WSP w Krakowie.

Z prowadzenia zajęć dydaktycznych – po zamianowaniu proboszczem w parafii MB Bolesnej w Nowym Sączu – zrezygnował ks. dr Antoni Koterla. Za trzynastoletni trud prowadzenia zajęć z katechetyki wyrażono mu wdzięczność.

Na urloпах naukowych przebywali: ks. dr Tomasz Drwał (Jerozolima), ks. dr hab. Stanisław Wszolek (Detroit) i ks. dr Bogusław Wójcik (Oxford).

W ramach podnoszenia kwalifikacji naukowych naszych pracowników w KUL odbył się przewód doktorski ks. mgr. Jacka Nowaka, a w IT w Tarnowie licencjat ks. mgr. Jerzego Jurkiewicza.

W gronie pracowników naukowych naszej Uczelni powitano pięciu nowych nauczycieli akademickich. Są nimi:

ks. dr Robert Biel	– wykładowca liturgiki,
ks. lic. Jerzy Jurkiewicz	– lektor języka łacińskiego i greckiego,
ks. dr Jacek Nowak	– wykładowca nauki o współczesnym języku polskim,
p. mgr Anna Piekarska-Matuszek	– lektor języka rosyjskiego,
ks. dr Józef Stala	– prowadzący ćwiczenia z katechetyki.

4. Na zaproszenie rektora IT ks. prof. dr. hab. Michała Hellera, 12 X 1998 r. w budynku Seminarium obradowali rektorzy wszystkich wyższych uczelni Tarnowa: prof. dr hab. Stanisław Lis (Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna), dr Krzysztof Pawłowski (Wyższa Szkoła Biznesu), prof. dr hab. Adam Juszkiewicz (Wyższa Szkoła Zawodowa). W spotkaniu wziął udział ordynariusz tarnowski bp Wiktor Skworec, wojewoda tarnowski Aleksander Grad, rektor WSD ks. dr hab. Stanisław Budzik, prorektor WSD ks. dr Adam Kokoszka i sekretarz IT ks. dr Adam Solak. Omówiono możliwości współpracy wszystkich wyższych uczelni miasta Tarnowa. Owocem tego spotkania była m.in. wspólna edycja *Informatora Wyższych Uczelni Miasta Tarnowa* (Tarnów 1999).

5. Działalność naukowa Instytutu jest trudna do całościowego przedstawienia. Jej sprawdzianem jest z pewnością liczba publikacji naukowych. W okresie sprawozdawczym nasi pracownicy opublikowali 282 pozycje, w tym 43 książki oraz złożyli do druku 10 pozycji.

Ważnym przejawem aktywności naukowej pracowników Instytutu była ich obecność w krajowym i zagranicznym życiu naukowym. Brali oni aktywny udział w pracach badawczych i edytorskich, w zjazdach, sympozjach, konferencjach oraz kongresach ogólnopolskich i międzynarodowych. Ks. Rektor Michał Heller współpracował z Papieską Akademią Nauk.

Księża profesorowie naszego Instytutu prowadzili systematyczne zajęcia dydaktyczne na innych uczelniach:

- w PAT w Krakowie (ks. prof. dr hab. Tadeusz Brzegowy, ks. dr hab. Stanisław Budzik, ks. prof. dr hab. Jan Dudziak, ks. prof. dr hab. Michał Heller, ks. dr Bolesław Margański i ks. dr Tomasz Rozkrut);
- w ATK w Warszawie (ks. dr Władysław Szewczyk);
- w KUL w Lublinie (ks. dr hab. Alojzy Drożdż i ks. prof. dr hab. Antoni Paciorek);
- w Papieskim Uniwersytecie Świętego Krzyża w Rzymie (ks. dr Janusz Królikowski);
- w Instytucie Teologicznym w Rzeszowie (ks. dr Michał Bednarz i ks. dr Władysław Szewczyk);
- w Instytucie Teologicznym we Lwowie (ks. dr hab. Alojzy Drożdż);
- w Wyższym Seminarium Ojców Redemptorystów w Tuchowie (ks. dr Michał Bednarz i ks. dr Adam Kokoszka);
- w Wyższym Seminarium Duchownym w Sandomierzu (ks. dr Ryszard Banach i ks. dr Bolesław Klaus);
- w Wyższym Seminarium Duchownym Księży Sercanów w Stadnikach (ks. dr hab. Antoni Żurek);
- w Wyższej Szkole Biznesu w Tarnowie (ks. dr Adam Solak i ks. dr Ireneusz Stolarczyk);
- w Diecezjalnym Studium Organistowskim (ks. dr Andrzej Zajęc).

Ponadto zajęcia w Instytucie Nauk Humanistycznych w Detroit przez jeden rok prowadził ks. dr hab. Stanisław Wszolek; w Seminarium Duchownym Diecezji Żytomierskiej w Worzelu k. Kijowa w dniach od 12 do 29 X 1998 roku: ks. prof.

dr hab. Jan Dudziak i ks. dr Bolesław Margański; a w Seminarium Duchownym Ojców Dominikanów w Krakowie – ks. prof. dr hab. Tadeusz Brzegowy.

W minionym roku akademickim księża profesorowie wygłaszali referaty na spotkaniach Tarnowskiego Koła Teologicznego i Klubu Inteligencji Katolickiej w Tarnowie oraz na zjazdach krajowych i zagranicznych.

W okresie sprawozdawczym redagowano: *Tarnowskie Studia Teologiczne* (ks. dr hab. Antoni Żurek – red. nacz. oraz księża: ks. prof. dr hab. Michał Heller, ks. dr Adam Kokoszka, ks. dr Janusz Królikowski, ks. dr hab. Stanisław Wszółek); serię wydawniczą „Academica” (ks. dr Czesław Noworolnik), *Currendę* (ks. dr Andrzej Michalik – red. nacz.), *Kalendarz Liturgiczny* (ks. dr Bolesław Margański), tarnowską edycję *Gościa Niedzielnego* (ks. mgr Zbigniew Adamek), *Misje Dzisiaj* oraz *Światło Narodów* (ks. dr Antoni Kmiecik), *Biuletyn Misyjny „Głosie Ewangelii”* (ks. dr Krzysztof Czermak), *Materiały Homiletyczne* (ks. dr Stanisław Sojka), *Homilie dla dzieci* (ks. dr Adam Solak).

Aktywnie uczestniczyli w komisjach i radach Konferencji Episkopatu Polski: ks. mgr Zbigniew Adamek, ks. dr hab. Stanisław Budzik, ks. dr Bolesław Margański i ks. dr Władysław Szewczyk. Ks. dr Antoni Kmiecik kierował Papieskimi Dziełami Misyjnymi w Polsce. Ponadto prowadzili szereg agend Kurii Diecezjalnej, pełnili funkcje sędziów diecezjalnych. Kierowali następującymi instytucjami diecezjalnymi:

- Wyższe Seminarium Duchowne – rektor, ks. dr hab. Stanisław Budzik;
- Sąd Biskupi – wikariusz sądowy, ks. dr Władysław Kostrzewa;
- Wydział Duszpasterski Kurii Diecezjalnej – dyrektor, ks. dr Stanisław Sojka;
- Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej – dyrektor, ks. dr Bolesław Klaus;
- Akcja Katolicka – diecezjalny asystent, ks. dr Jan Siedlarz;
- Wydawnictwo Diecezjalne „Biblos” – dyrektor, ks. dr Robert Biel;
- Poradnia Specjalistyczna „Arka” – kierownik, ks. dr Władysław Szewczyk.

Wielu księży współpracowało z Radiem „Plus” (ks. dr Michał Drożdż – dyrektor programowy oraz ks. dr Michał Bednarz, ks. dr Krzysztof Czermak, ks. dr hab. Alojzy Drożdż, ks. lic. Stanisław Garnczarski, ks. dr Bolesław Margański i ks. dr Ireneusz Stolarczyk).

Ks. dr Andrzej Zając, Przewodniczący Polskiej Federacji Pueri Cantores, prowadził Chór Bazyliki Katedralnej „Pueri Cantores Tarnovienses”.

6. Program nauczania w Instytucie Teologicznym w Tarnowie realizowany był w oparciu o zatwierdzone przez Kongregację ds. Wychowania Katolickiego „Ratio studiorum” cyklu pierwszego dla alumnów Seminarium i dla studentów świeckich oraz w oparciu o „Ratio studiorum” cyklu drugiego dla licencjatu. Prowadzono 34 seminaria naukowe magisterskie i licencjackie.

Studium licencjackim kierował prorektor IT, ks. dr Stanisław Rosa, studium magisterskim dla księży i kandydatów do kapłaństwa – prorektor WSD, ks. dr Adam Kokoszka, a studium magisterskim dla osób świeckich i zakonnych – ks. mgr Zbigniew Adamek.

W ubiegłym roku akademickim wprowadzono po raz pierwszy semestr propeutyczny dla alumnów roku I w Ośrodku Formacyjnym WSD w Błoni. W drugim półroczu zorganizowano w Błoni semestr pastoralny dla diakonów roku VI.

W ramach IT działał Katolicki Ośrodek Studiów Społecznych im. bł. Urszuli Ledóchowskiej w Lipnicy Murowanej, którego dyrektorem naukowym był ks. dr Ireneusz Stolarczyk a dyrektorem administracyjnym ks. dr Jan Piotrowski. W minionym roku akademickim studiowały tam 34 osoby.

W roku sprawozdawczym promowano w IT 10 prac licencjackich i 105 prac magisterskich. Studenci naszej Uczelni odbywali praktyki duszpasterskie w parafiach diecezji tarnowskiej oraz praktyki katechetyczne w tarnowskich szkołach podstawowych i średnich.

Program pracy naukowo–dydaktycznej był systematycznie poszerzany przez udział studentów w sympozjach, sesjach naukowych, spotkaniach i wykładach przedstawicieli innych – polskich i zagranicznych – ośrodków naukowych. Na odnotowanie zasługuje:

- 1) sympozjum misyjne „XXV lat pracy misjonarzy tarnowskich w Kongo Brazzaville” (Tarnów, 23 X 1998); oraz
- 2) sesja naukowa nt. „Uniwersalizm chrześcijaństwa a pluralizm religii” (Tarnów-Kraków, 14-15 IV 1999), zorganizowana po raz pierwszy wspólnie przez IT w Tarnowie i Wydział Teologiczny PAT w Krakowie.

7. Podstawowy warsztat pracy naukowej i dydaktycznej Instytutu tworzy Biblioteka, którą kierował ks. dyrektor dr hab. Antoni Żurek. Księgozbiór biblioteki powiększył się w minionym roku o 1906 skatalogowanych woluminów. Zakupiono 1193 książki. Pozostałe pochodzą z darowizn i spadków (542) oraz wymiany (16). Prenumerata obejmowała 149 tytułów czasopism; w tym 118 polskich i 31 zagranicznych. Z wypożyczalni skorzystało ok. 1550 osób, wypożyczając ok. 12 000 książek i czasopism. Z czytelni skorzystało ok. 2500 osób. Biblioteka posiada komputerową bibliografię, która zawiera 35 463 opisy. Biblioteka jest członkiem Federacji Bibliotek Kościelnych „Fides”, a jej pracownicy biorą czynny udział w jej pracach.

Zarówno wykładowcy, jak i studenci posiadali dostęp do internetu. Tym samym stały przed nimi otworem bazy danych bibliotek całego świata, poczta elektroniczna oraz strony informacyjne WWW.

Dyrektorem Archiwum IT i WSD w Tarnowie był ks. dr Ryszard Banach.

8. Tym, co nadaje sens istnieniu seminariów duchownych i studiom teologicznym kandydatów do kapłaństwa, jest przygotowanie do sakramentu święceń. W ostatnim roku prezbiterat przyjęło 29 diakonów z diecezji tarnowskiej, 2 z diecezji Owando w Kongo oraz 2 z Kongregacji św. Filipa Neri. Do diakonatu przystąpiło 40 akolitów.

9. W roku akademickim 1998/99 w Instytucie Teologicznym w Tarnowie studiowało:

- 282 alumnów Tarnowskiego Seminarium Duchownego (w tym 2 kleryków z Kongo Brazzaville oraz 2 z Kongregacji Księża Filipinów w Tarnowie);
- 29 sióstr zakonnych;
- 357 osób świeckich;
- 78 osób na studium licencjackim (w tym 7 osób świeckich),

co daje w sumie liczbę 746 słuchaczy naszej Uczelni.

10. O zaplecze ekonomiczne Instytutu i Seminarium Duchownego oraz o funkcjonowanie Ośrodka Formacyjnego WSD w Błoniu troszczył się dyrektor administracyjny ks. mgr Andrzej Berdzik wraz z ks. mgr. Stanisławem Saładygą. Prorektorowi ds. administracji ks. dr. Antoniemu Koterli, który przez ostatnie 8 lat zajmował się tymi sprawami, serdeczne podziękowano.

Pracami związanymi z budową nowego gmachu seminarium kierował administrator rozbudowy Seminarium Duchownego ks. prał. Stefan Cabaj we współpracy z dyrektorem administracyjnym ks. mgr. Andrzejem Berdzikiem.

W roku sprawozdawczym wykonano szereg prac związanych z wykończeniem wnętrza nowego budynku. A więc: dokończono instalację centralnego ogrzewania; wykonano instalację elektryczną, telefoniczną, nagłaśniającą i telewizyjną; zakończono instalację sanitarną i kanalizacyjną; zamontowano drzwi; wykonano wewnętrzne tynki i wylewki posadzek; wymalowano budynek w całości; ułożono parkiet, płytki ścienne i aglomarmurową posadzkę w korytarzach i na klatkach schodowych; zamontowano balustrady; założono osprzęt elektryczny i tzw. biały montaż w łazienkach i sanitariatach; wykonano przyłącze gazowy.

Rozpoczęto budowę auli i łącznika między dwoma budynkami seminarium. Wykonano podpiwniczenie pod aulę i łącznik wraz ze stropem; wybudowano mury łącznika w części przylegającej do nowego budynku oraz częściowo mury auli; wykonano także częściowo kanalizację wokół budowanej auli.

Ponadto przystosowano Ośrodek Formacyjny WSD w Błoniu na przyjęcie alumnów I roku studiów oraz przygotowano dla nich kaplicę; a także prowadzono remont domu seminaryjnego w Porębie Radlnej.

11. Seminarium Duchowne posiada zorganizowane zaplecze duchowe i materialne w istniejącym od trzech lat Towarzystwie Przyjaciół WSD w Tarnowie, którym kieruje przewodniczący Zarządu Głównego, ks. dr Adam Kokoszka. Towarzystwo działa już w 46 oddziałach terenowych (w tym jeden w Chicago) i liczy 1643 członków. Wśród członków Towarzystwa jest również 10 firm z terenu dawnego województwa tarnowskiego. Do Towarzystwa należą także siostry zakonne z 14 zgromadzeń.

12. Pełnienie swej misji przez uczelnię kościelną jaką jest Instytut Teologiczny i Wyższe Seminarium Duchowne było możliwe dzięki gronu oddanych pracowników nauki, administracji, sióstr zakonnych, pracowników fizycznych, służby zdrowia i samych studentów.

Wzorem całkowitego, ofiarnego zaangażowania w to wszystko, co stanowi duchową przestrzeń wymienionych instytucji kościelnych jest postać bł. ks. Romana Sitki – rektora Seminarium Duchownego, męczennika za wiarę, kapłaństwo i za tarnowskie Seminarium Duchowne – beatyfikowanego 13 czerwca 1999 r. w Warszawie przez papieża Jana Pawła II.

Ks. Andrzej Michalik